

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetve a kiadóhivataltban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pletz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

A n.-becskereki leánynevelő-zárda kérdéséhez.

Nagy-Becskerek, okt. 24-én.

Délmagyarországi viszonyaink közt kiválóbb figyelemre méltó lendület, melyet a leánytanítás és leánynevelés terén mintegy évtized óta tapasztalunk. Jó anyák nevelése a nevelés legfontosabb céljai közé tartozik, mert csak jó anya mellett lehet jó család. Bizást hozzá teheljük, hogy derék, hazafiasan nevelt, magyar anyák kezébe van letéve nagy részben a délmagyarországi vidékek magyar állami sorsa is! Gondolkodásunk, érzésünk és vágyaink rendszerére ki is hathatna jobban, mint az anya? Valamely nemzet erőtlen életére nem elegendők ám a nyilvános élet szabadsága, az egyházak, képviselőtermek, irodalmi, művészeti stb. társulatok; mindezek elpusztulnak, ha a házi életben rejlő gyökereik elszáradnak; e gyökerek kihaltával kihál a nemzet is! A nemzeti élet politikai, vallási, művészi s más érdekeinek a háza is át kell szívárognia, hol azok nem ugyan a nyilvános életet megillető általános szellemi, hanem kedélyes kifejezést és ápolást találunk.

Délmagyarországi közmívelődésünk kiválóbb fejlődési mozzanatai közé tartozik a vizsgálat tapasztalás, mely szerint szűkebb hazánk különböző vidékein mindegyre szaporodni látjuk a leányiskolákat és leánynevelőket.

Bonnaz Sándor, a csanádi egyházmegye halhatatlan nevű főpáztora csodákat művelt e téren. Roppant mérvű a buzgalom és áldozat, melyet a valódi leánynevelés, a nőnem komolyabb haladásának e gondviselészerű előmozdítója ezen irányban tanúsít. Főpapi kegyeletének és apostoli

szeretetének áldozatai meghaladják a másfél-millió forintot! S míg ő maga egyszerűségben, sőt szegénységben, visszavonulva tölti áldásteljes életét, addig egymásután emelkednek, mintegy a semmiből zajtalanul állanak elő mindenfelé mesés jótékonyágának tündérpalotái, a keresztény leánynevelésnek szent csarnokai.

Nem kevesebb mint kilencz leánynevelő zárdaintézetnek létezését köszönhetjük eddigelig emelkedett szellemű püspökünknek. Ezek közül esik: Temes megyére 6, Krassó megyére 2, Torontál megyére 1. Ha meggondoljuk, hogy a csanádi püspök e díszes, tágas iskolaépületeket, majdnem kizárólag sajátjából építette, azokat bensőleg is minden szükségességgel felszerelvé és mintegy 80 tanítónői állás biztosítására gazdag alapítványokat is tett: némi fogalmat alkothunk magunknak a jótékonyág felől, mely oly bőven mérí áldásait vallás- és nemzetiégi különbség nélkül, szegénynek és gazdagnak egyaránt.

Midőn azonban az ily halhatatlan emlékü hazafiai áldozatkészség előtt mélyen meghódolunk, nem tehetjük, hogy szerény soraink foglalatába fel ne vegyük a Nagy-Becskereken tervezett leánynevelő zárdának sajnos, és hogy úgy mondjuk, félig már agyonvert ügyét is.

Tekintve, hogy statistice megállapított tény az, miszerint Torontál megye női lakosságának 70,10 százaléka sem olvasni, sem írni nem tud, s hogy e tekintetben 47 magyarországi municipiumnál hátrább állunk; tekintve, hogy Torontál megye népességének száma a határvidék és a kikindai kerület lakosságának hozzájárulása által oly tetemesen növekedett, miszerint az jóval nagyobb akár

Temes-, akár Krassó megyék népességénél; és tekintve végre, hogy Torontál megye területi nagyságát illetőleg is túlhaladja a többi délmagyarországi municipiumokat: egyetlen egy leánynevelő intézetnek Torontálban létezését, a régibb sivár állapotokhoz viszonyított kedvező lendület mellett is, nem tartjuk kielégítőnek.

Es ez az egyetlen igazi leánynevelő intézetünk sincs a megye központján, hanem távol attól, a megye éjszakai részén, Perjámoson.

Figyermekeink kiképzetéséről, a megye központján felállított főgymnasium által, már gondoskodva van; de a leánynevelőket kénytelenek üzérkedésre fektetett magán nevelőkben költséges és a célnak meg nem felelő tanítást és nevelést keresni.

Pedig mindez ma már másképp is lehetne!

Ugyanis tudva van a t. olvasóközönségnek, hogy a több évvel ez előtt elhalálozott Szathmáry Sámuelné 80,000 frtnyi alapítványt hagyományozott egy Nagy-Becskerek városában építendő s a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérek vezetésére bizandó leánynevelő intézet létesítésére.

A boldogemlékü alapítványozónő sirhanját már rég ellepte a moha, de jámbor szándéka azért még most sincs végrehajlva, sőt ma talán távolabb állunk megvalósulásától, mint bármikor máskor ez előtt.

A tetemes alapítványi tőkének egyharmadát főlemésztették már az adóilletékek, perpatvarkodások, a kezelési költségek, utazások, plánumok s tudj' Isten még mi mindenféle

ügynevezett szükséges avagy pedig haszontalan kiadások és huzavonák. Szóval az alapítványi tőke nemcsak nem gyarapszik, hanem napról-napra apad, fogy.

Ez nem azt jelenti, mintha bárkit is vádolni akarnánk!

Az alapítványi tőke önön magát emészt fel az által, hogy minden nemes igyekezetünk, minden erőlködésünk dacára, nem fordítatik a maga rendelkezésére. Bizonytalan jövőjű, különféle viszontagságoknak kitett pénz az, melynek őrzése, kezelése nem ingyen történik és mely felé, főleg a mostani rozsd időkben, sok éhes gyomornak epedései irányulnak.

Dolga volt már ezen alapítvánnyal az adóhivatalnak, a vármegyének, a becskereki városi magisztrátusnak, egyes magán hitelezőknek, az árvaszéknek, miniszteriumoknak, püspökségnek — és hogy senki ellen ne vétsünk, a mosolygó örökösöknek is.

Nagy-Becskerek városa polgárnagyának, ki csakis a város közmívelődési érdekeinek előmozdítása céljából és csakis szívességből vállalkozott a tőke gondozására, nem sikerülhetett a zárdá felépítésével is növelni bokros érdemét.

Most, az utolsó pillanatban, midőn a hagyatékunk sok gonddal és fáradsággal összekötött ügyes-bajos dolgait már majdnem teljesen lebonyolította és a rég óta vajdó ügy valahára már a megoldás örvendetes stádiumába létszott lépni, váratlanul s nagy meglepetésünkre a n. miniszterium vette magát közbe. Utalva a fenálló rendszabályokra, a tőke körüli további eljárást rábizta a buziási kir. közalapítványi igazgatóságra.

A tőke tehát egy szép éjszakán át

TÁRCSA.

Hadzsi Lojáról.

Hadzsi Sali Loja Szerajevó északi városrészében született. Atyja a szülőház közelében fekvő mecsetben imám volt. Loja úgy mint Mustafa fivére is már ifjú korukban eleven, markos legények voltak, kik azonban erőteltességük dacára sem akarták fejüket a kézművességre adni, mivelhogy minden farszót munkát kerütek. Kenyerét a két testvér Szerajevóban öszvéreken szállított árúkból kereste, így tehát egy fokkal fejebb állottak a hordárokhoz, a kik a podgyaszt, vagy malhát hation hordják.

Sali Loja a nyelvek közé soroztatott, mert néhány arab nyelven irt szolozsmat olvasni és elmondani is tudott. Ez segítette őt arra, hogy azon mecset igazgatójához intézett kérésére folytán, amelynek atyja imám volt, az amellett fennállott „mektebi“-n (iskola) mint tanító nyert alkalmazást.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy minden mecset mellett van iskola is, melyben az istentisztelethez szükséges imákat tanítják be. Nagy ritkán tanítják itt a növendéket írni is, bár a „mekteb“ szó tulajdonképen írőiskolat jelent. Így tehát érthető, hogy Hadzsi Loja, anélkül hogy maga tudott volna írni, író-iskolában tanítói minőségben működött. Minden mohamedánt, ki az egész koránt könyv nélkül el tudja mondani „hafiz“-nak hínak — így Sali Loja is, csak miután ezt a vizsgálatát kiállotta volt, nyerte ezt a címet is. Ezen tiszteletbeli előneve és a vallási szertartások gyakorlásában követelt szigorúsága által vonta magára a mohamedán lakosság figyelmét, mely tiszteletben is tartotta őt. Ennek következtében abba hagyta öszvéres hordárságát (kiridsója).

Hogy tisztább képet alkothassunk magunknak a mohamedán iskolákról, következökre kell még figyelemmel lennünk: Az iszlámiknál minden gyermek köteles néhány évig iskolába járni; de ez a keleti iskolázás rendezetlenebb a nyugati iskolázási rendszerénél. Keleten az iskolások egy, legfőkébb két órára mennek fel iskolába, és a nap többi idején át vagy mesterséget tanulnak, vagy segítenek a szülőknek házi munkájokban — még a hodsá is üz mellékkeresetet. Ilyenek az úgynevezett városrészi iskolák (mahalski mekteb.) Ilyen iskolában

tanulta Sali Loja a koránt, míg mellékesen mással is foglalkozott. De mielőtt „hafiz“-zá avatták, irásitudónak (ulema) vallotta magát, és annyi pénzt szerzett volt magának, hogy elzárándokolhatott a szent kábház (Mekka és Medina.) Innen már a sokat mondó „Hadzsi“ czímmel tért vissza, mivel minden — bizonyos megszabott időben — Mekka és Medina-ba vándorolt egyén felveheti e címet. Sali Loja ez idő óta „Hadzsi-Hafiz Sali-Loja“ nevet viselt Szerajevóban azonban rövidség okaért csak Hadzsi Lojának hívták.

Népszorúságra 1863-ban kezdett szert tenni. Ugyanakkor t. i. Szerajevóban görögkeleti templom építéséhez fogtak. A porta hattiserifjének alapján, mely valamennyi vallási egyesületnek egyenjogúságot biztosított, a templom építhetése céljából külön fermant eszközölték ki, melyben határozottan meg volt jelölve az emelendő egyház helye, hossza, szélessége és magassága. Mindezek dacára a szerajevói mohamedán hodsák felbujtatták a mohamedán lakosságot a tervezett és megkezdett templomépítés ellen. Az izgatók legnagyobbika Hadzsi Loja volt, ki minden lehető demonstrációt megkísérelt, s addig izgatott-bizgatótt, míg Bosznia akkori civilkormányzója, Osman pasa őt Novibazárba száműzte. Ott tartózkodott Hadzsi Loja 1871-ig, a midőn ismét visszatért Szerajevóba ép azon évben, mely a törökök újabb történetében igen emlékezetes helyet foglal el. Ugyanakkor halt meg Ali pasa nagy-vezír, kinek halála kezdete volt az örökös nyugtalanságnak és minden rosznak. Ekkor kezdődött, napról-napra növekedve, Hadzsi Loja rakoncátlansága. Mindinkább sürűbb panaszok hangzottak mindenfelől gonosz üzelmek és erőszakoskodásai ellen. A felkelés bekövetkeztével virágos napok hasadtak Hadzsi Lojára, Szerajevónak azonban kicsinyét-nagyját mintegy ösztönszerűen megszállotta a félelem. És reszkettek mindenfelé. Mindenki azt hitte, hogy Hadzsi Lojára szebb hajnal viradt, el voltak kényszerítve visszavonulni, hogy buzgóságának csattanós jelét adja, azonban mindezek ellenében Hadzsi elűnt, mintha a föld alá bujt volna, senki sem látta, senki sem hallotta híret. De ő épen nem sietett a becsületesség mezejére, — Szerajevóban élt a lehető legnagyobb visszavonultságban. Még akkor is, midőn a török kormány szervezte volt a „basibozukokat“, Hadzsi Loja megmaradt rejtekében.

Midőn Bjelina és Tuzsja táján török — részben regularis, részben irreguláris — sereg koncentrálódott, hirtelen hátában teremve, egyszerre Hadzsi Loja, lopott marhát és csempezett dohányt árusítva, feltűnt. Mivel látta, hogy üzelmek elűntek, telhetetlen rakoncátlansága mindinkább fokozódott és ujjal erőszakoskodott a lakosságon, a mi a török kormányt arra indította, hogy törvényesen nyomoztassa. Ennek nesztét vevén, ellillant megint, barátai és pártívei segédelmével július 4-ég, — mely napon Szerajevóban felülkerelkedett a csöcselék uralma — elrejtőzött. Némelyek azon hiszemből éltek, hogy Hadzsi Loja Alabánba szökött, míg mások határozottan állították, hogy Szerajevóban barátainál elrejtőzve él. Nem várt hirtelen megjelenése Szerajevóban, ami július 4-én történt, ez utóbbit látszik igazolni.

Az előestén egy mohamedán ünnep alkalmából a mecsetek tul voltak tömve. Ezt a török kormány a legalkalmasabb pillanatnak tartá, hogy a néppel tudassa Wassics osztrák magyar főkonzul ismert kijelentését a congressus határozatáról. Ennek következménye lön, hogy a mecsetekben elhatározták, mikép minden mohamedán másnap fegyveresen tartozik megjelenni a főmecset (Begova-Dsamija) előtt. Július 4-én megjelentek ugyan fegyveres törökök a mecset előtt, a muzulman lakosság nagyrésze azonban szokott foglaltságához látott. De midőn a hodsák: Zárjatok be, zárjatok be! kiáltásokkal futkostak az utcákon és árucarnokokkal, egy pillanat alatt bezártak valamennyi boltot — a mi keleten tudvaleg a viharos események előjele szokott lenni. Egyszerre ismét föltűnt Hadzsi Loja, anélkül, hogy a kormány valamit ellene tenni merészelt volna. A helyzet komolysága nyilvánvaló volt s mindenki elismerte, hogy a dolog nem tréfa, mert a már előbb titokban főnnálló fölkelő-bizottság minden hatalmat ugyszólván a kezébe kerítette. A birhedi rabló és fanatikus Hadzsi Loja szabad volt s tehetett a mit akart. Összeszedett tehát fegyveres hibeiből egy csapatot, mindenkit bolja bezárására, fegyver ragadására, az európai ruhák levételére stb. kényszerített. A higgadt elemek mondogatták ugyan: „Üzzétek ki körötökből a rablót, mert veszélybe visz benneteket!“ A többség azonban felelé: „Nem; ő a mi Garibaldink.“ — Sőt midőn Hadzsi Loja bandájával a konakban (a kormányépület) megjelenve Madsar pasa val nem

csak tisztelettel fogadta, hanem meg is ajánlékozta, világos volt, hogy Hadzsi Loja tenyleges ura Szerajevónak s erőszakoskodása ellen való ellenszegülés gondolni sem lehet többé. Hadzsi Loja így fölkapott az ugorkafára. Elkézdett „hazafias adományokat“ gyűjteni, a mennyiben pénz, lovakat, fegyvereket, becses ruhákat stb. „ajánlékozott“ magának. Az itt tartózkodó niksicsiek voltak legkészségesebb czimborái. Minden terroismus dacára a forradalmi bizottság Hadzsi Loját katonai tekintetben nem valami nagyra becsülte, mert csak egy jas-basi (kapitány) rangjával kellett beérnie. De csakhamar kitűnt, hogy még ezt a rangot sem érdemelte meg, mert habár a felkelőket az érkező osztrák csapatok ellen izgatta, ő kelme mégis Szerajevóban maradt s tovább is „hazafias adományokat“ gyűjtött. Végre annyira szaporodott minden oldalról a panasz Hadzsi Loja fölött, hogy maga a forradalmi bizottság elhatározta, hogy megszabadul tőle. Sőt beszéltek, hogy Hadzsi Loja rablásai miatt e bizottság halálra ítélte. Tényleg a konakba hívták, a forradalmi bizottság parancsainak átvételére. Bandája kíséretében megjelent a konakban s mialatt a lépcsőn fölhaladt, a csövél lefelé tartott hátultöltő fegyvere elsült s a golyó keresztül ment a lábán. A keletkezett zavarral szemben a forradalmi bizottság mitem merészelt többé Hadzsi Loja ellen, a ki azután ismét sértetlenül haza ment, a hol Szerajevónak bevételi napjái tartózkodott.

Midőn az osztrák-magyar csapatok Szerajevó előtt termettek, Hadzsi Loja megint nesztelenül elűnt. A stratégiai tekintetből halasztott előnyomulás folytán néhány hétig még csatagolhatott, míg okt. 2-án a Visegrád felé nyomulók egyik osztaga által ellenállás nélkül elfogatott, Szerajevóba küldetett és a haditörvényszék elé állított. Sebei miatt a szerajevói börtönbe kellett Hadzsi Loját szállítani, még azt is mesélgették, hogy egyik lábát amputálni kell majd, tény azonban, hogy Hadzsi Loja okt. 5-én Szerajevó utcán történt transportálása alkalmával, fizikai fájdalmak által megtört aggyastyánként lűnt fel; valósággal azonban a negyvenes éveket taposó, herkulesi alak, kinek külseje elég alkalmas arra, hogy a tömegnek imponáljon. Midőn a nép által körülveve bekisérték, észre lehetett venni mely szenvedélyességét.

elköltözött a buziási fürdőbe. Bujdosik, kézről kézre adatik!

Nyilvánulhatnak ugyan e tekintetben a jóakarató vélemények különböző árnyalatai odafenn Budapesten; de mi, kik itt leánygyermekünket kellő intézeti nevelés nélkül felnőni látjuk s a kínos helyzet nyomását már rég óta szenvedjük, a tökéletes Buziásra át-helyeztetését nem tekinthetjük oly eseménynek, mely a tervbevett nagy-beckerekki zárda felépítését elősegítené s azt a közel jövőben kilátásba helyezné.

Az ügy iránti osztatlan s legelőnkebb érdeklődés és a magas kormány iránti tiszteltettség arra intenek bennünket, hogy himzsetlen nyíltsággal, habozás nélkül helytelenítsük az olyan eljárást, mely egy égető közmívelődési szükségünk ignorálása által, a legkárosabb vizsgálathatás képes itt köztünk előidézi!

Vegyük a dolgot úgy, amint van.

A Beckerekki polgárnagy öt éven át intézte az alapítvány sorsát, ismeri annak legapróbb pházisait is, a különféle felekek, kiknek a tökéletes iránt igényei voltak vagy vannak, tán már megállapodásokra is jött és a tökéletes mielőbbi hasznosítása érdekében már egy kis archívumot írt össze. Ő tehát mindezt, de azért is, mert Beckerekki polgárnagy és a megye székhelyén lakik, hol a zárdának építetnie kellene, szerény nézetünk szerint mégis csak hamarabb végre járhatott volna a dolognak, mint az ügy eddigi lefolyását sehogysem ismerő, teljesen tájékozatlan buziási hivatalnokok, kik egy-hamar nehezen fognak arra ráérni, hogy mindazt, mi a Szathmáry-hagyaték körül eddig iratott és történet, aktáról-aktára áttanulmányozhassák s az elintézendőket mielőbb elintézzék.

De ha már okvetlenül szükséges volt a Szathmáry-alapítvány kezelését más közegre bízni: miért nem bízott az a csanádi püspökre, ki a leánynevelés terén tanúsított ügybuzgalmánál s a szent cél értékének legtisztább felfogásánál fogva közelebből van érdekelve mint bárki más, — és kire az alapítvány célrafordítását s az a fölötti felügyelést maga a jámbor alapítványozónő végrendeletileg bizta!

A közönség meggyőződése az, hogy Beckereknek régen volna már leánynevelő zárdája, ha a Szathmáry-alapítvánnyal összekevert ügyek lebonyolítását szeretett megyés püspökünkre hagyták volna! Ő exja közel érintkezésben levén a minisztériumokkal, a torontali főispánnal és a Beckerekki polgárnaggal, régen túlhajtott volna már a kicsinyes formalitásokon és akadékoskodásokon; sőt a hívalkodó Rozsits örökösök gyógyíthatannak látszó viszketege ellen is könnyen talált volna egy kis enyhítő irt.

De hát így bizony hosszúra elnyulik majd ez a mi zárdaugyunk.

Nem tartozik-e az is napjaink szokallat körülményei közé, hogy meg van leánynevelőnk az alap (melynek időközben fölemészített hiányzó részét püspökünk ő exja ígérkezett pótolni); meg van az építési telek; helyben van hagyva a tervrajz; meg van körülbelül az alku is az építészszel, téglá- és mészegető-kelet stb., szóval megtétele már minden előkészület olyannyira, hogy zárdaintézetünket 1879. évi nov. 1-én ünnepelesen megnyithatni reméltük; és ime, uram fia, egyszerre elütik a talajt lábaink alól, — és azt mondják, hogy holmi apró-cseprő formáltságok miatt nem lehet még hozzáfogni az építéshez!

Alapítványunk kezelése Buziásra lett áthelyezve; a Rozsits-örökösök, elragadtatva hóbortos utópiák által, megújították a tökéletes elleni igényt; a püspöknek megírtatott a leendő intézetet, a Szathmáry-félté végrendelet intézkedése ellenében, de városunk közóhájának megfelelőleg a város központján építeni mindaddig, míg ez iránt a világ minden zegezugába elszéledt perlekedő Rozsitsok beegyezését nem adják, stb. stb.

Ki fogja mindezt bevárni?! Mikor lesz mindezen haszontalanságoknak vége?!

A közvélemény fel van ingerelve e furcsa eljárás miatt. Az emelkedettebb célzatú hangosan kárhóztatja az igénytelen formaiságoknak és a hóbortos magánérdekeknek a közjónál többre becslését. A gondolkodóknak élénk figyelmet kezd ébresztieni a rokonszenveltség, mellyel majdnem minden szükségünkben oda-

fenn találkozunk. Öntudatunk azt sugalja, hogy eddigi hazafias magatartásunk, a magas kormány iránt mindig tanúsított — s ezentulra is változatlan ragaszkodásunk után bizalommal szabad figyelmzettünk a nm. vallás- és közoktatási minisztériumot a körülményre, miszerint folytonos, szüntelen elutasításainknak nem lehet részvétgerjesztő hatásuk! A közönség utóvégre is megsokálja a dolgot és könnyen belesodortathatik a válgit tüntető és álokoskodó szájhősök kelep-czéibe.

Honfiúi bizalommal kérjük tehát a magas kormányt, kegyeskedjék intézkedni, hogy a Szathmáry-alapítvány ügye végleges lebonyolítás végett megyés püspökünknek átadás-sék s ő exja, a szükséges teendők eszközzésére, egy a zárdá-építés azonnali foganatosítására felhatalmaztassék.

A torontalmegyei alispán jelentése.

Tekintetes megyei bizottság!

Folyó 1878-ik évi a megye állapotáról első félévi jelentésem, mely a tekintetes megyei közigazgatási bizottságnak folyó évi július 1-én lett bemutatva, ezen tisztelt megyei bizottsági közgyűlésben 13435 iktatói szám alatt van napirendre kitéve; minthogy azonban később történelmileg feljegyzésre méltó katonai mozgósítások és fuvarok kirendelése eszközöltettek, ezekre nézve kötelességem tartom a megye tisztelt bizottságának hivatalos tudomása végett e következőket jelenteni:

A cs. kir. 29-ik számú gyalogezred részbeni mozgósítása folyó évi július hó 18-án elrendeltetett s mint első mozgósítási nap folyó évi július 21-ik napja állított fel.

A mozgósítási rendelet folytán a 29-ik számú gyalog ezred részéről azonnal 1354 szabadságot és tartalékos katonát vonatott be, mely katonák két csapatban inditáltak innen az ezredhez és pedig:

Az első csapat 920 egyénből folyó évi július 28-án innen Péterváradra; a második csapat 434 egyénből folyó évi augusztus 8-án innen Brodba.

Ezután folyó évi augusztus hó 16-án elrendeltetett a 6-ik zászlóalj és a törzsszázad felállítására, melynek felállítására ismét 1130 tartalékos hivatott be, mely 6-ik zászlóalj és törzsszázad 20 tiszttel 1130 katonával folyó évi szeptember hó 2-án inditattott utnak innen Brodba.

Folyó évi szeptember hó 10-én inditattott innen ismét 1 tiszti 198 katonát az ezredhez az utközet folytáni hézagok pótlására.

Erre elrendeltetett az állandó póttartalékosok sorozása, melyek közül az itteni három pótló-század kiegészítésül 549 egyén avatott fel.

Ugyancsak folyó évi július hó második felében mozgósított a 6-ik számú gyalogezred, mely ezredhez a nagy-szt.-miklósi, ó-bessenői és török-kanizsai sorozó-járások tartoznak, e 3 járásból a mozgósítás következtében hasonlóan 350 egyén vonatott be.

Ezen felül a különböző fegyvernemekhez kisebb csapatokban körülbelül 260 egyén hivatott be és küldetett el.

Fenértelt katonai mozgósítások következtében a nagyméltóságú magy. kir. honvédelmi minisztérium folyó évi augusztus hó 18-án 34621. sz. a. kelt magas leiratával a 6-ik és 29-ik ezred mozgósítása folytán a folyó évi őszi fegyvergyakorlatot és a folyó évi szeptember 16-án 34899. sz. a. kelt rendelettel az e idej ellenőrzési szemle is be-szünttetetett.

Az alatt még a fentebbiek szerint a katonai mozgósítások folytak, érkezett a magas kormány rendelete is, hogy a katonai élelmezés szállítására Torontalmegyeből előbb Brodba azonnal 1000 kétfogatú fuvar, továbbá legfeljebb szeptember 1-ig Vinkovczére 2000 kétfogatú fuvar adassék, mely utóbbi 2000 fuvarból egyelőre legalább és mindenesetre Vinkovczére 1000 fuvar menjen.

A magas kormány eme rendelete szerint tehát összesen 3000 fuvar lett volna kiállítandó, mely mennyiségnek kiállítása az idő rövidsége miatt teljesen meg nem történhet-vén, nem a kívánt 3000, hanem 2247 kétfogatú fuvar lett kiállítva nevezetesen:

Nagy-Beckerek városa	adott	42 fuvar,
Nagy-Beckerekki járás	"	243 "
Zichyfalvi	"	232 "
Antalfalvi	"	297 "
Pancsovai	"	353 "
Módosi	"	168 "
Cseneji	"	81 "
Török-Becsei	"	197 "
Zsombolyai	"	120 "
Török-Kanizsai	"	120 "
Perjamosi	"	116 "
Nagy-Szt.-Miklósi	"	104 "
Nagy-Kikindai	"	144 "

A fuvaroknak járásonként való kivétele a községenként összeirt kétfogatú közmunka erő alapján eszközöltetett.

A 2247 kirendelt országos fuvarokból Brodba Radoszavilyevits Dragutin szolgabíró vezetése alatt lett átadva 1168, Vinkovczén pedig Isszekutz Antal szolgabíró vezetése alatt lett valóságosan átadva 1105, tehát a helyszíne-

valóságosan szolgálatra érkezett fuvarok száma 1173 fuvart tézsen, ezen tényleg átadott fuvarok közt volt 1024 olyan, a ki önként vállalkozott, és volt 1223 olyan a ki hivatalból lett kirendelve, a fuvarok kirendelése annyira a legjobb rendben eszközöltetett, hogy leg-rövidebb napok alatt sikerült azokat útnak indítani és pedig Nagy-Beckerek város, nagy-beckerekki járás, zichyfalvi kerületnek volt végvidéki része, antalfalvi járás pancsovai járás, módosi járás és zichyfalvi járás és megyei része Titelnél, a cseneji, török-becsei és zsombolyai járások Török-Becsen, a török-kanizsai, perjamosi, nagy-szt.-miklósi, nagy-kikindai járások Zentánál mentek át a Tiszán.

Tekintettel arra, hogy a torontalmegyei fuvarosok, Vinkovczére és Brodba mint ide-genek érkezvén meg, nehogy magukra hagyatva senkijük se legyen, a kihez előfordulható esetekben bizalommal fordulhassanak, a fuvarosok kirendelése egyszersmind azon intéz-keések mellett történt, miszerint arra az időre, míg fuvarosaink Brodba és Vinkovczén oda lesznek, Molnar István csendbistost Vinkovczére és Karnász József tiszteletbeli szol-gabíró Brodba allandóul torontali fuvar-bizto-soknak lettek kinevezve, a kik a fuvarosok részéről felmerülhető panaszos esetekben az illető katonai parancsnokságoknál közvetítőleg közbenjárjanak, egyidejűleg pedig kötelessé-gükbe tetetett, esetről esetre a fuvarosok álla-potáról jelentést tenni; végre e helyen meg-jegyzendőnek tartom, miszerint a megye al-ispáni hivatala részéről a nagyméltóságú magy. kir. honvédelmi minisztérium megkérte, mi-szerint intézkedni méltóztatnék, hogy a toron-tali fuvarok haza bocsátassanak.

Kelt Nagy-Beckereken, 1878. évi októ-ber hó 12-én.

Dániel János,
alispán.

Andrássy gróf keleti politikája.

Budapest, okt. 18.

A „Norddeutsche Allgem. Ztg.“ egy hosz-szabb cikkben fejtegeti Andrássy gróf keleti politikáját, előadja történelmi fejlődését és ki-mutatja sikereit. Ez érdekes közleményből ki-vevesszük a következőket:

A cikk kezdetén emlékeztet, hogy ered-tileg egészen jelentéktelen és kisszerűeknek látszó események indították meg a keleti kér-dés legújabb fejlődését. A most már okkupált tartományok keresztény lakosai fellázadtak, és már akkor mindenki tisztában volt azzal, hogy a lázadókat nem lehet erőszakkal ismét török iga alá kényszeríteni. Ez általános nézetnek Schmerling is, mint a delegáció elnöke, nagy tetszés közt adott kifejezést 1875-ben.

Akkor még nem igen voltak tisztában és kevés egyértelműség uralkodott a monarchia magatartására nézve a felvetett kérdéssel szemben. Csak egy pontra nézve jelentkezett meglehetősen egységes áramlat a közvéle-ményben: az európai béke és különösen mo-narchianak békéjének fentartására nézve. De még ez áramlatban is különféle nézetek uralkodtak. Voltak, kik a föltétlen békét, a békét minden áron akarták. Azonban ez irány szó-vívői, midőn belátták, hogy ez által a monar-chia hatalmi állása tétetik kockára, visszariadtak. A másik áramlat — és ez képezte a többséget — szintén békét óhajtott, de olyat, mely megóvja érdekeiket és nem támadja meg létfeltételeiket. Senki sem merte akkor kimondani, hogy Ausztria-Magyarország hiva-tása Törökország tekintélye mellett kardot rántani.

Andrássy gr. álláspontja, programja a keleti bonyodalom első pházisában ismeretes. Feladatául tűzte az egész Európa által kívánatosnak elismert célt: a kereszt-tények sorsának könnyítését és által, hogy mindenek, ami roskatag és tarthatatlan mellőzésével, a török birodalomban a tartható konszolidáltassék és ezáltal maga az ottomán birodalom léte biztosítottassék. Ez eszme az 1875. december 30-iki európai hirre vergő-dött, minden hatalom által elismert és helye-sélt reformjegyekben nyert kifejezést.

Az indítványozott reformok megvalósítása által lehető lett volna a keleti kérdéssé bonyo-lítását, mely az orosz panszláv part előtt két-ségtelenül már akkor czélként lebegett, meg-husítani. — Andrássy reformterve, fájdalom, hajótörést szenvedett a török államférfiak vakságán. Ha a porta megfontolta volna a veszély nagyságát, melyben forgott, bizonyo-san határozottan elfogadta volna a béke jobbot és az ottomán birodalom a jobban állna. Az igazság mindenesetre megkívánja annak kimondását is, miszerint nem csak a török államférfiak maguk a hibásak, hanem a porta államelvei, ama vallási elvek is, melyek az ottomán uralom alapját képezik és melyek mindig elleneznek minden reformot és újítást. És ez nem lesz másképp, míg a mohamedá-nizmus a török államszervezetben az uralkodó elv marad. Ezért oly állam is mint Anglia, melynek direkt érdekei vannak a Bosporuson, vonakodott ez érdekeket szövetségben a por-tával védeni. A porta ellenzése folytán e re-formok kiviele ellen, iparkodtak oly eszközt találni, mely az ellenállást megtörje. E tö-rekvés eredménye a berlini memoran-dum, mely célul tűzte ki közös európai presszió által a portát ama lépésekre szori-tani, melyek valamint saját érdekében, úgy az európai béke érdekében is okvetetlen szük-ségesek voltak. Hogy Andrássy gróf e me-morandum szerkesztésében közreműködött, ez csak azért történt, hogy a már bonyolult keleti kérdés továbbra is megóvja európai jellegét, hogy meggátoltassék, nehogy egyes hatalom a kérdést saját külön tulajdo-

nává alakítsa. Mert azt mindenkinek be kellett látni, hogy Oroszország tervei csak úgy hiu-síthatók meg, ha sikerül Oroszországot az európai konczerben lekötve tartani és minden ürügyet az önálló akcióra elhárítani. — E memorandum Anglia ellenállásán hajótörést szenvedett, de később Anglia maga is elis-merle, hogy Európának joga és kötelessége gondoskodni, hogy az ottomán birodalomban jobb állapotok létesüljenek. E felismerésből eredt a konferencia terve, mely Anglia magatartását a berlini memorandummal szem-ben desavouálja. A konferencia is megbukott. Ausztria-Magyarország államférfiai mindent megtettek, hogy békítőleg hassanak. A vége az lett, a mit Andrássy gróf előre megjósolt: A konferencia szétment és meg-hiusulása jelt volt a háborúra.

A háboru kitérése után a közvélemény a mellett volt, hogy Ausztria-Magyarország semleges maradjon. A külügyi hivatalban is abban a nézetben voltak és gr. Andrássy az osztrák-magyar semlegesség feltételeit már előbb kijelentette. E feltételek: A semlegesség megszorítása a háboru tartalmára, ellenben biztosítása az európai és különösen az osz-trák-magyar befolyásnak a háborunak véget vető békekötésnél. E békekötésre Andrássy gróf ismételen az európai érdekek megóvását Európa által és Európával és a külön osztrák-magyar érdekek megóvását maga Ausztria-Magyarország által helyezte kilátásba.

Az utóbbi évek története mutatja, hogy Andrássy gróf miként tartotta meg szavát. — Ő volt az első, ki határozottan ellenmondott azon egyoldalú békekötésnek, melyre Oroszország Szan-Stefanóban Törökországot szorítani akarta. Fáradságos tárgyalások következtek. Orosz-szág végre kényszerítve volt alárendelni mag-gát és összeült Berlinben a kongresszus, melyen Európa a san-stefanoi művet meg-vizsgálta és revidálta. A berlini kongresszus teljesítette feladatát, a váratlan sikerek által bizonyos fokig jogos orosz befolyás helyébe Keleten Európa befolyását helyezte.

Ausztria-Magyarország külügyeinek ve-zetőjét itt előre világosan megállapított pro-grammal találjuk. Két héttel a kongresszus összeülése előtt a delegáció nyílt ülésében de-finiálta programját, melynek főpontjai kö-vetkezők:

Az új bolgár fejedelemség határainak megszorítása.

Törökország megmaradó birtokának konszolidálása.

Az orosz okkupáció időtartamának meg-rövidítése és

a Szerbiának és Montenegrónak szánt te-rület nagyobbításnak oly módosítása, hogy ez által kereskedelmünk és természetes ösze-kötetésünk utjai a kelettel el ne zárassanak és mindenekelőtt Ausztria-Magyarországnak mérvadó állásának megóvása a Keleten, hogy minden rá nézve ellenséges államalakulást ideje korán meggátolhasson.

A mi a berlini kongresszus óta történt, az az előzmények természetes következménye volt. A mandatum, melyet Ausztria-Magyar-ország Bosznia és Hercegovina okkupációjára nyert, Európa érdekében adatott. Ausztria-Magyarországnak saját érdekeinek állapont-jából kellett elfogadni, sőt lord Beaconsfield kész volt kimutatni, hogy a Törökország va-lódi érdekeinek is megfelel. A mandatum ke-resztülvittele hadseregünk újja szervezésének fényes próbáját nyújtotta, és ha nem törté-nhetet meg vérontás nélkül, az a fenn említett mohamedán elvből magyarázható meg.

Az eredményre nézve, politikusok, kik Andrássy magatartását a berlini kongresszusig helyeselték azt állítják, hogy az okkupáció kezdetén impozáns haderő kifejtése által a vérontás elkerülhető lett volna. Utólag könnyű okosnak lenni. De mit szóltak volna azon urak, ha Andrássy a folyton hangoztatott pénzügyi zavarral szemben azonnal oly nagy haderőt állított volna lábra, melyet a porta kétértelmű magatartása tett szükségessé?

Azon kifogást, hogy Andrássy gr. a de-legatiókat a 60 milliónyi hitelre nézve félre-vezette, nem nehéz megerőltetni; hisz mi-dőn a delegációk üléseztek, mindenütt napi-rendben volt az okkupáció és ministeri direkt és indirekt nyilatkozatok rá utaltak ez eshe-tőségre.

Az mindenesetre unikum volna a történelemben, hogy egy politikailag úgy mint katonailag fényesen végrehaj-tott aktió, egy oly aktió, mely a monar-chianak Európában oly állást biztosít, minővel évtizedek óta nem bírt, mely a lakosságot meggyőzte a hadsereg erejéről s Európát a monarchia tettképességéről, hogy egy ilyen aktió, mely száz esztendő óta először terjesztette ki a monarchia hatalmi körét Kelet felé, elítéltecsék csupán azon okból, mert 100, vagy mondjuk 150 millió forintnyi kiadásba került. — Az első keleti bonyodalom e század második fe-lében hatszáz millióba, tömérdek emberéletbe, Oroszország halálos gyűlöletébe és Szardinia előtérbe nyomulásába került; Ausztria-Magyar-ország mint tehetetlen, aktióra képtelen or-szág egyszerűen félredobott. Az 1859-iki év 300 millióba és egy tartományba került, az 1866-ik év egy második tartomány elveszté-sét és a Németországból való kizárását vonta maga után. De ez utóbbi szerencsétlen év mégis üdvös következményű volt, mert tisz-tázta a monarchia viszonyát Németországgal és létrehozta a kiegyezést Magyarországgal.

Ez új alapon Ausztria-Magyarország gyűj-teni kezdte erőt, hogy ismét aktióképes állam legyen s megkezdte az aktiót úgy diplomáciai mint katonai téren és tagadhatatlan, minden oldalon elismert, részben fényes sikerrel haj-

totta végre. Ausztria-Magyarország kifelé domináló állást foglalt el, mely lehetővé teszi, hogy Európa azon részében, melyre földrajzi fekvése utalja, teljes erővel biztosítsa politikai és gazdasági érdekeit. És így céljének eléréseért 150 milliónyi kiadás bűn volna az állam ellen? (N. H.)

A szabadelvű párt klubjából.

Azokkal vitálni európai politika, magas állameszmék fölött, a kiknek, becsülésre méltó de szűk körű szempontja nem terjed túl a saját választó kerületük, városuk, megyéjük érdekeiben, nagyon hátatlan feladat.

Vagy azokkal, a kiknél a népszerűség: czél.

Vagy azokkal, a kik csakugyan azt képzik, hogy az egész európai válságnak, a keleti kérdés zavarainak, az egész világra kiterjedő ipari és kereskedelmi pangásnak „két magyar államférfi“ az oka; s mihelyt ezek el lesznek a helyükről távolítva, s helyükre lép „egy harmadik magyar államférfi“, akkor egyszerre megszűnik minden nyomorúság: a keleti kérdés, a külpolitikai bonyodalmak egyszerűre lesznek fuja az abroszról, kereskedelem, ipar azonnal fölvirágzik s kezdődik egy új korszak: a minek fölviradását csak két makacs magyar ember akadályozza.

De még azokkal sem lehet vitatkozni európai politikáról, a kik azt hiszik, hogy ha a bornírtást hetvenötlet sokszorozzák, hát akkor bölcsesség lesz belőle.

Azok ki sem hallgatnak bennünket, elferdítik a mit mondunk. S ha gorombaságait visszaadni nem akarjuk, azt hiszik, hogy megijedünk s megaduk magunkat. Tehát ez uttal csak a magunk pártjához beszélünk.

Soha még ily compact tömegben nem jelent meg a szabadelvű párt, és ily elszántan mindennemű küzdelemre, mint most. Mindenki arról panaszkodik a klubban, hogy nagy a hőség! Hajh de sok hideget kiállunk ezekben a termekben néha-napján!

Az igaz, hogy most nincs az a sugásbugás, egymás háta mögötti celszövés, az a hideg, gunyoros komplementirózás, a mi hajdan oly hidegletelősé tette ezt a klímát, hanem van egyetértés, egymáshoz való bizalom és nyílt szív, őszinte tekintet, mely nem tart titokban hátrahúzott gondolatokat, hanem megmondja nyíltan egymásnak és a vezérférfiaknak, hogy mi a meggyőződése. Most van egy párt együtt, mely kicsinyességében nem keres antagonizmust, hanem nagy eszmék körül csoportosul egy kristály-szilárd tömeggé, s nem várja, hogy vezettesek, hanem tudatával bír annak, a hova el akar jutni.

A nagy külpolitikai kérdésre nézve, hogy monarchiánk a Balkán félsziget új államalakulásával szemben, a jövendő részünkön biztosító állást foglaljon el, véleménykülönbséget a pártban nem lehet hallani. Hogy ily állásfoglalásnak az eszközeit is meg kell szerezni, ha nehezünkre esik is; — mert hazánk fennállása parancsolja, — ezt is elfogadja mindenki. Hanem hogy ez állásfoglalásnak hazánk és a monarchia politikai belügyeire nem szabad zavarólag hatni, hogy ennek nem szabad államháztartásunkat éveken át pénzügyileg megrontani; hanem, hogy mind a két baj elfordítására kell expedienst találni: — ez iránt ismét oly egyhangúság uralkodik a szabadelvű pártban, hogy abból — még a miniszterek sem képeznek kivételt.

Az egyesült ellenzék keserves panaszai a szabadelvű párt soraközött megjelenése fölött, valamint a szélbali lapok fenyegetőzése nagy szavakkal, a mik közé már a „forradalom“ is föl van véve, legjobban igazolja a szabadelvű pártról elmondott prognosztikonunkat.

De hát ugyan azt képzelte az egyesült ellenzék, hogy mikor a szabadelvű párt hetven többséggel kerül elő ilyen irtozás választási kampagnéból, mint ez e lefolyt volt; hát majd akkor ez maga magát ezüst tálcán fogja oda prezentálni: — aztán „kinek!“

Arra a szélbali nagy szóra pedig csak azt mondjuk, hogy nagy különbség van a „forradalom“ és a „közéscenzúrázás“ között. A ki az első csinálja, az akár kedvező, akár balsiker esetén, büszkén megáll s azt mondja „én tettem!“: a ki pedig az utóbbit csinálja, az mikor megérzi a sáfrány illatot, odább áll: s eltagadja, hogy csinált valamit. — Mi láttunk már példákat mind a kettőre. „Hon.“

A magyar-szerb vasúti kapcsolatot.*

A szerb konvenczió, mely a berlini szerződés folytán az abban adott vezérelek szerint köttetett meg, egyik kitűnő bizonyítéka annak, hogy a berlini szerződés különös gondot fordított e monarchia, különösen pedig Magyarország anyagi érdekeire. Elin-tézést lel abban azon három főkérdés, a mely ez idő szerint Magyarország és Szerbia között fennforog, s ha véglegesen nem oldja is meg e konvenczió ezeknek egyikét sem: mindenesetre szolgál legalább is útmutatással arra, és ad legalább is biztosítékot arról, hogy a megoldás már a legközelebbi jövőben várható. Leg-előrehaladottab a három kérdés közt a vasúti. Az osztrák-magyar kormány kötelezte magát, hogy három év alatt ösz-szekötő saját vasúthálózatát a szerb vasúthálózatával Nándorfehérváron. Ez által — ha csak valami pancsova-nándorfehérvári szárny-vasút nem fog annak idején kombinációba hozni, a mely eshetőség csakis a cs. kir.

* A „Nemzeti Hírlap“-nak ezen a vidékünk névze is kiváló fontossága kérdésben cikket kívánatban közölni időszereinek tartjuk. (Szerk.)

szab. osztrák államvasutársasággal a fenn-forgó összes kérdésekre nézve létrejehető meg-egyezés esetére várható — a budapest-zimonyi irány van dekretálva a kormány részéről ki-építés végett. Ez alkalommal nem akarunk e kérdés érdemébe bocsátkozni, miután e vonal kiépítésének kérdése az összes hazai vasúti politikának sarkpontja, s épen ezért az ösz-szes vasúti kérdésekkel elválatlan kapoco-slatban áll, a melyeket pedig ez alkalommal nem lehet szándékunkban részletesen tárgyalni; csupán annyit óhajunk megjegyezni, hogy részünkről minden a zimonyi csatlakozás érdekében hangoztatott frázis dacára igen fontos okokat tudnánk felhozni a kikinda-pancovai iránynak bizonyos elő-feltételek után plausibilis volta mellett; és azt, hogy a nándorfehérvári kapcsolatot bizonyosan előnyös Szerbiára nézve, s így annak kikötése egy kedvezmény jel-légét viseli magán Szerbia irányában.

Ezzel szemben a szerb kormány a maga részéről arra kötelezi magát, hogy egyet-értésben a kongresszus határozataival a ter-vezett vasutonalakat, melyek egy részt Bello-ván át, s másrészt a salonichi-mitroviczi uton át az előbbi határra Alexináczig terjednek, ki-építi, azokhoz csatlakozik s azokat forgalomo-sban tartja. E különböző vasutonalak kiépí-tését három év alatt be kell fejezni. S végül a két kormány közösen arra működik, hogy az illető bolgár vagy török csatlakozó vas-utak kiépítése s csatlakozása ugyanazon idő-ben biztosítva legyen.

A mi a vonalak megállapítását illeti: azok ellen nehéz volna a mai politikai viszonyok közt felszólalni. A régi — s határozottan leg-jobb, mert legegyszerűbb — irány, a mely a dunai átkelésétől, már akár Zimonyinál, akár Pancsovánál létesítessék, az egyenesen vezet a Morava völgyén Alexinác és Nisen át Sofia felé Konstantinápolynak, egészen új politikai viszonyok közé jutott, mely változott — bár-mily őszintén sajnáljuk is — kénytelenek vagyunk figyelembe venni. Bulgária beekelése oly tény, a melynek következményeivel a köz-gazdasági téren is számolnunk kell, s a mely-lyel szemben az alternatív pálya különben nem valami kitűnő előnye kettős becsesl birnak. Ez alternatív pályáról gondoskodni a konvenczió, s így nem lehet ellene panaszkodni.

A mi a szerb határon túl való folytatást illeti: a konvenczió kiköti, hogy e czélból az Ausztria-Magyarország, Szerbia, Törökország és Bulgária képviselőiből egy bizottság alakí-tatik, melynek feladata az lesz, hogy az em-lített államok, s az érdekelt társulatok között, konvencziókat állapítson meg, s másrészt az illető kormányok nevében s illetékessége hatá-rain belül a kérdéses összes vonalak üzlet-kezelését vezesse s arra felügyeljen.

Tény az, hogy e bizottság még mind e mai napig nem fogott munkához. Pedig a konvenczió szövegéből gyaníthatni, hogy e bizottság fog voltaképen gondoskodni a hálózat kiépítéséről, s a mellett valószínűleg a pénzbeszerzésről is. Már most, ha a kon-venzió értelmében a hálózatnak 1881. júniusán át kell adni a forgalomnak s a tényleges munkálatokat legjobb esetben is csak 1879. tavaszán kezd meg: különösen a mitroviczi szárnyvonalon terrain-nehezégeinél fogva felette vakmerő dolog lesz a pontoságot remélni, a mikor például a román csatlakozások sokkal kisebb vonalainak kiépítésére is teljes négy évi határidő engedélyeztetett, magoknak a ki-építést sürgető felelnek óhajta folytán.

Ugy a dolog természeténél, mint magának a konvenczióknak értelménél fogva is beállott a szükség arra, hogy a gyakorlati lépések megindíttassanak. A kikötött bizottság műkö-désének megkezdése mihamarabb kívánatos; de ezzel egyidejűleg kívánatos az is, hogy a budapest-zimonyi és kikinda-pancovai csatlakozási irányok közt rég folyó küzdelem végre valahára befejez-tessék s nyílt álláspontban álljon viszonyunk az osztrák államvasút-társasággal. — Remél-jük, hogy ezen kívánatunkra sem fog soká várni a felelettel a kormány. Így — és csak így — lesz remélhető, hogy a berlini kon-gresszus ezen gyümölcse mihamarabb meg-érjen.

HIRHARANG.

* **Kitüntetés.** Megyénk szeretett főispán-ját Hertelendy Józsefet ő Felsége a kirá-ly kitűnő szolgálatai elismerésül, a szent István rend kis keresztjével díszítette föl. Megyénk főispánja kitüntetésén az egész megye közönsége örvend, s egyszersmind abbéli óha-jának ad kifejezést, bárha őt a Mindenhátó még sokáig élletné, hazánk, megyénk javának előmozdítására.

* **Katonai esteli zene a torontálme-gyei főispán tiszletére.** Azon alkalom és indokból, hogy ő Felsége a szent István rend-dal díszítette fel megyénk szeretett főispánját, az itt állomásozó 29-ik számú tartalékezred-nek, derék, mindenki által tisztelt, és huma-nitására ismert parancsnoka, Olujevics alez-redes ur, zenekara által tisztelte meg e hó 19-én este a kitüntetett főispánt. Alig, hogy a zene a főispáni lak előtt játszani kezdett, az alezredes, két órnagy, és annyi főtiszt ki-séretében felkereste lakásán a főispánt, és rövid, de szívreható szavakkal tolmácsolta saját és az egész tisztikar szerencsekívánatát. Igen meghatóta e gyönyérgé figyelem a meg-tisztelt főispánt, s megköszönve a jó kívána-tot, ott tartotta az urakat, és csekély körben kedélyes estét töltöttek együtt. A hatóság és a katonai parancsnok között fenálló ily jó vi-szony nagyon is üdvösen hat ki a közönségre magára is; mert a hivatalos ügyekben is fen-

tartatván az egyetértés, eleje vétetik minden alkalomkor a félreértéseknek, és tömördek katonai és egyéb a családok életére nagy be-folyással bíró ügyek oly simán intézettek el, a mint csak a viszonyok és a törvény rendeleteinek alkalmazása megengedik, mel-lőztetvén igen gyakran a hosszadalmas és ki-kerülhető irka-írka, és pedig ép azért, mert a főispán és az alezredes a velük született humanitásnál fogva feladatuknak tekintik a tölük függő kérdéseknek csak az emberiség javára való elintézését, és boldogok, ha e te-kintetben egymással versenyezhetnek.

* **Fáklyás zene.** E hó 20-án fáklyás zenével tisztelték meg főispánunkat a legfelsőbb helyről nyert kitüntetés indokából; Dr. Stassik Fer. helyb. ügyvéd ékes szavakkal tolmácsolta a közönség érzelmet, azt hívván fel: hogy a nép nem adhat ugyan érdemjelt, de ennél sokkal becsesebbel tiszteli meg a főispánt, a valódi szeretet és őszinte ragaszkodással, mellyel iránta mindenha viseltetik.

* **Tűzijáték.** Az e hó 22-én megtartott tűzijáték, mely a szükségben lévő mobilizált családjai és a sebesült 29-ik gyalogezredbe-liek részére van szánuva, eredményezett tisztán 51 frt 37 krt, mely összeget városunk polgármesterének át is szolgáltuk. Felülfizeté-seket tettek: Hertelendy József, Várady Mi-hály 1 frt 40 krt, Daniel Janos 1 frt 80 krt, Eisenstädter Ignác 2 frt 60 krt, Bielek Vil-mos 1 frt 60 krt, Kleszky János 1 frt 20 krt, Stageschmidt Janos 1 frt, Botka Géza 1 frt 20 krt, Mesterovits Ilka 1 frt, Pleitz ifj. 60 krt, Hölzl Lőrincz 90 krt, Freisinger Mór 1 frt, Kadelburger Lipót 60 krt, . . . hadnagy 40, Mike Flórián 40, Grünwald mérnök 40, N. N. 40, Eisenstädter de Buziás ifj. 40, Her-zel Sándor 40, Olujevics alezredes 40, Rósa Terka 40, Keller Ákos 40, Manojlovičs Mik-lós 40, Raskovits jogász 40, Gerhard Peter 20, Lotz 10, Popovits János 20 krt. Fogadjak a szerencsésnek nevében ezennel köszöno-tünket. Balázs Frigyes és Rósa Ignác, ren-dezők.

* **Öngyilkosság.** Zsigmondfalván egy 14 éves német fiú felakasztotta magát. A tett in-doka eddigéle ismeretlen.

* **Börtönvizsgálat.** A török-becsei já-rásbíróági börtönöket a közigazgatási bizott-ság egyik tagja e napokban vizsgálta meg, s azt minden tekintetben megelégnék találta.

* **Gyilkos bíró** cím alatt jelent meg a lapokban egy Domony községből szült gyil-kossági hír. E szomorú esetről a következő tudósítást kapja a „M. H.“: Minap a Gödöllő-höz közel fekvő Domony helységben Seges-vári ottani földbírtokos és helységbíró agyon-lötte szolgálataiban állott bognárt. A dolog tényálladéka következő: Segesvári reggel egy pesti állatorvossal Pestről haza érkezvén, ittas bognárt az istállóban aludta találta. Mivel ez a bíró felszólítására azonnal föl nem kelt, egy sajalkezüleg összeacsavart kötélyvelg kellette. Az ittas e fölötti dühében megragadott egy vasrúttal és ezzel neki ment S-nek. Ez hátral-ván, revolvert hozott ki és lövési fenyege-téssel bírta rá a bognárt a villa letételére. — Erre Segesvári dühében rá rohant a védtelenre, ütötte, verte a házkapuig és itt kilökte. De ez nem volt elég. Megparancsolta legényeinek, hogy a bognárt azonnal a helység házánál lévő „kőterba“ csukják. A szolgálatkész le-gények a falu házáig cipiztek a bognárt, hol S. ütéskezében várta a döztat. A bognár meg-pillantván kintzóját, álló után hajolt le, mire Segesvári halántékának szegzevén a revolvert, azt elűtötte, s az áldozat fél órai szenvedés után meghalt. Az egész falu fellázadt ez iszonyu tetten és Segesvári a népbíralatnak eskik áldozatul, ha idejkorán meg nem szokik. Hír szerint már a gödöllői csendbiztosnál jelentkezett, ahol le is tartóztatott. Segesvári nős, van csinos fiatal neje és két gyermeke.

* **Drága szoba.** Az osztrák-magyar bank budapesti főintézetében, a József-téren érdekes a pénztrá-szoba, melyben körülbelül 40 millió frt. lesz elhelyezve. A szoba a szó teljes értelmében „pánczélos szoba.“ Mind a négy fala vasrácsos, melynek egyes rácsaira két-négy hüvelyk vastag vastalbak vannak erő-sítve. — Vaslemezek vannak a padló kocskat-alaja alatt is. Legvastagabbak a kályha közelé-ben levő vaslapok, hogy az esetleges betörés a kéményen át is lehetetlenne tétessék. Az ajtók s ablakok vasból valók s patent-lakatok-kal vannak ellátva. A szoba pánczéloszása fordított vas mennységeről fogalmat ad az az adat, hogy a lemezek megerősítésére 150 font vascsavar kellett. Az egész szoba 12.000 fo-rintba került.

* **A villanyvilágítás nagy borderejű,** de egyelőre még keves találmányának jövőjét fejtegeti a „Times“ azon alkalomból, hogy a londoni közmunkatanács elhatározta megkísér-teni annak alkalmazását egyelőre a Temse partján. Hajnalát éljük, ugymond, egy nagy forradalomnak a mesterséges világítás rend-szerében. Csak most kezdjük kifejlesztetni azon segédforrásokat, melyeket a villanyosság bo-csát rendelkezésünkre. Első csodáját, a távir-dát egészen megszoktuk, s már csaknem meg-szűntünk bámulni a telefon és fonograf műkö-désén. — Most oly világítást helyeznek ki-látásba, mely az éjnek a nappal fényességét fogja kölcsönözni. A gáz méltán tekintett első behozatala alkalmával a civilizáció dia-dalának, s ma is könnyen megmérhetjük értékét, ha meggondoljuk, mily tehetetlenek lennének, ha azt egyszerű elvezetnők. De nem kell hinni, hogy a gáz egyhamar s rö-gtön haszonvetlenne válik; a mint a vasut nem tette fölöslegessé a lovasokocsikat vagy a csatornákat, úgy a villanyosság nem fogja fölöslegessé tenni a gázt. A villanyvilágítás jelenlegi alakjában azon ellenvetésekkel talál-

kozik, hogy nagyon költséges, tulságos fényű s nehezen osztható szét a legapróbb részle-tekre. Az utóbbi ellenvetéssel Edison már sikerrel megküzdött, s ha találmánya talán nagyítottan bizonyulna is, a tudomány remé-lhetőleg előbb-utóbb el fogja e nehézséget hárítani. A mi tulságos fényt s azon ellen-vetést illeti, hogy sápadt színt ad az emberi arcznak, ugyanazt mondhatni a napnak s a holdnak fényéről is, összehasonlítva azt a gázzal. Tudományos tekintélyek viszont azt állítják, hogy a villanyos fény különösen tiszta és színtelen. A találmány költséges volta oly kérdés, melynek megoldását a jövőnek kell fennhagynunk. Jablcockf állítása szerint a párisi „Magasins de Louvre“ tulajdonosai máris 30% megtakarítást értek el a gáznál magasabb fényű villanyos lámpák alkalmazása által. Korántsem hiszszük, hogy a gáz azonnal ki fog menni a közhasználatból, de bizonyára remélhetjük, hogy a mesterséges világításban osztozni fog vele a villanyosság, ha a tudomá-ny tőkeletesi, a mi most csak kezdett.

* **Olimpiából** táviratilag ismét fontos hír érkezett. A távirat október 16-án szerdán kelt s így hangzik: „Heraintól éjszaka nyugatra 20 méter széles épület talapzata találtatott fel. Valószínűleg ez a Prytaeneon.“

Sport.

Róka vadászat Écskan, 1878. évi október 23-án.

A valódi sportszámra mi hathat kellemesebben, mint midőn verőfényes őszi napon megharsan a vadász-kürt s a gyakorlott master tali hojára, ügyesen vezetett kopók zeneje után száguldanak a túzveri paripák. — A ki ismeri a tali ho s halali varázshangjait, az bizo-nyosan a róka-sportszám iry szívével fogja sajnálni, hogy nem volt részese e kellemes vadásznaphoz, melyet Écskan élvezünk. — Hisz elég megemlítenünk, hogy az európaszerte ismert sportszám s a hajdani pardubitz masternek, Thurn-Taxis Egon hercege-nek köszönjük ezen nemesebb mulatság elnényeit; mit még az is fűszerezett, hogy a kis vadásztársaságot a sportkedvelő, kellemes jelenségű Thurn-Taxis her-czegné s a viruló Piret Eugénie baronesse valódi sport-kedélyükkel a legkellemesebb hangulatra hozák. — És a ki e szép társaságot Balás Frigyesselel a szürke lovon látta, biztos lehetett arról, hogy vidult kedélyvel indultak a furfangos koma hajhászására. — Ha hozzáteszük még, hogy az écskai terület egyike a legkellemesebb vadásztérleteknek s hogy Hanzy kopót rendkívül jó conditióban állította ki, akkor ki vannak merítve azon feltételek, melyeket a sportszám szíve kívánhat.

Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy a kis Miksa herceg is édes atyjának nemes tulajdonait, úgy szívre mint lelketre öröklöve, felöltö a vörös frakkot s kis Macaroniján (természetesen csak rövid ideig) a kopófalak középett igen szép képet nyújtott és korán jelét adá a jövő sportszám-nek. De mellesleg a kis Miksa herceg dicséretére legyen mondva a mily ügyesen vezeti már Macaroniját, oly ügyesen forgatja s pedig kedvvel Göncey magyar olvasóköny-vét is.

Körülbelül 10 órakor inditattak a kopók a Petra melletti kisebb cowerbe. Nehány másodperc s az Öreg Cromwell csaholása hangosan hirdeté, hogy itt a koma. De a furfangos róka uram nem egy hamar adá fel náddal elsáncolt táborát s mintegy 8 perczig ügyesen hajtatta magát az alig 100 []-öt felületű cowerben, mignem Cromwell s Ránter erösen sarkába nyomulva, a sik térre szoriták — Tali ho, Hajrá — harsan a kürt — indul a csapat, a gyakorlott Taxis hercege s Piret baronesse mindenütt a falka nyomában; Frigyes sem maradt el a szürkén. Gyönyörű run volt, tükén bokron keresztül, csaknem 20 perczen át — s midőn komám uram Cromwell szagát már nagyon is közelről érezi, s már-már a végzeteljes halali riad felülteti a kopó-falkát s bebukik jól készült teli várába. Csaholva állja a préda-szonjas falka komám uram tor-náczaat körül; nem is merek jót állani, hogy az Öreg Cromwell, miután ez már nálunk látott napvilágot, egynehány haragos teremtetté ne röpített volna kopó szívéből Reinecke barátom uram után. Ásó és kapa azonban segített a dolgon, egy órai munka után egy-szerre a róka lyukából kiiramodik s ügyes gymnasti-kus módra bukfenet hányva a falkán keresztül, sebes íramban halad, ismét egy 10 percznyi gyönyörű run — harsan a kürt — Halali. —

Az egész vadászat, mely valóban érdekesfeszítő volt, reggeli fél 10 órakor kezdődött, s tartott délu-táni 4 óráig s így egy a lovat mint a lovat erőben próbára tette. Piret baronesse, ki őz természetével igen ügyesen nézett ki a kis Comforton — ez alkalomból előszó-vett részt róka vadászon — kedvvel, bátran lovagolt, és miután az écskai talaj — a felette erős rókák mellett, tekintetbe véve a hosszú runokat — szívós lovaglást követel: bátran állhatjuk, hogy a fiatal hölgy a mai napon a róka vadászatból praeclear kiállotta az érettségi vizsgálatot — bizonyítványul el is nyerte a halali dicsjélvényét, t. i. a róka fejét, mely minden este kellemes emlékü sport-trophea gyanánt fog szolgálni.

Écskan az idén sok róka mutatkozik s reményl-jük, hogy a vendégszerető herceggár szíveségből még több ily kellemes napot lesz szerencsénk élvezni.

s. l.

Közgazdaság.

Valami a konyhaba. Ismeretes dolog, hogy némely szakácsnéknak azon rossz szokása van, hogy a húst, valamint a zöldséget órákig a vízben áztatni, vagy azért, hogy frissen eirtsata, vagy csupa gondatlanságból. Ezen egészen hibás eljárás ama anyagok irét elrontja. A víz t. i. ezen anyagokat kiszívja és éppen a legfinomabb alkatrészeketől meg fosztja. Minél több sok vannak a kutyvízben (s alig van olyan, melyben nem volnának), annál nagyobb befolyással bír a vele közvetlen érint-kezésbe jövő anyagokra. A többé-kevésbé nagy méz-tartalom, mellyel majdnem minden kutyvíz bír, okozza, hogy az állati vagy növényi rost benne megkeményül. Azért tehát nem szabadna vegetáliákat vagy húst tovább vízben tartani, mind a meddig tisztításukra szük-séges. Némely szakácsné tudja tapasztalásból, hogy spárga, saláta stb. vesztenek irék- s gyengédségükből,

ha tovább, mind szükséges, vízben tartatnak. Azért is őrizkednek ezen zöldegeket megvenni, ha megmosva hozatnak a vásárra.

A gabonasziszik ellen. Egy francia gazda a következő szert ajánla: kendermag, luczerna, és foghagymalevél mozsárba tétetnek s együtt jól szétőrtetnek, mire a keverék egyszerűen a hambár padlójára szét-szóratik. — Egy másik gazda a következő szerrel teljesen számizte magtárát a zsisziket. Azon helyeket, hová a gabona öntendő lesz, forró vízzel kell tisztán kisorolni, miután pedig felszáradtak, erősen befőzött komlóvízzel (komlót vízben felforraltva) jól beáztatni és megint felszárítani.

A szarvasmarha szájfájásán segítő gyógyszer. Mibelyt szarvasmarhánkon észreveszük, hogy a nyáluk folyik, szájukat fájatják, foghagymás, mézes,

ecetes vízzel a szájukat jól ki kell mosni, s egy kevés zsírral bedörzsölni, 24 óráig a legelőre ki nem kell bocsátani, hanem otthon gyenge zöld takarmánnyal jól tartani. Ha 24 óra múlva a szájfájás meg nem szűnt volna, ezen orvoslást ismételni kell — bizonyosan használ. Nyelv-seb. Ha marháinkkal árpaszalmát étetünk, nyelvüket gyakran meg kell nézegetni, mert az árpakalász a nyelv alá szokott ragadni, ott fájdalom sebet is okoz; azért azt meg kell tisztítani, és sós vízzel kimosni.

A lovak térdsebei. Ha a ló térdre esett lassan az istállóba kell vezetni, a sebre (hogy azt tisztára mossuk) két veder vizet öntsünk, a nélkül azonban, hogy azt dörzsölnénk, száritsuk illetőleg érintsük meg azt egy darab vászonnal s tegyünk ujnyit vastagon a sebre jól tépett gyapotot, kössük

azt át egy széles flannel (nem vászon) pólával, s az egészet tegyük be nem fereszre szorított térdszíjjal; hagyjuk a lovat 3-4 napig pihenni. Ezután vegyük le vigyázva az egészet, különösen a gyapotot, a nélkül, hogy a képződött varat érintenénk; vezessük a lovat egy kissé fel s alá lépésben, hogy a pörk fel ne pattanjon; azután megint gyapotot tegyünk reá, a nélkül, hogy a pörkön visszamaradtat levessenék; tegyük fel ismét a kötést a térdszíjjal együtt, 12-13 nap alatt leessik a pörk, s új bőrt látunk alatta, mely szőrrel van fedve, minden változás nélkül, még a színe sem.

A marhák torokfájásánál. legjobb az érvágás, melyet a fülén kell végezni vinni, s behinteni körösbogár-porral, hogy a fájdalmat odaszívja. Lehet kigyófü-gyökert is huzni a szügyibe.

Tartani való szőlőt a hóharmat leesése előtt

kell szedni, mérsékelt meleg szobában fölgagatni, hol ha eleinte kevés tüzet gerjesztünk, szőlőnk megtöpedvén, sokáig el fog állani. Később a rohadat szemeket kis olóval ki kell vagdalgatni. Használatkor előbb a vékony bőrt kell az asztalra adni, utójjára hagyva a husosabb fajokat, s azokat, melyek leginkább megtöpedtek. A mennyire lehetséges, a szőlőt fagymentes helyen kell tartani. Bár a kis dör nem árt is neki, de a fagy minden jó izét elveszi.

Káposzta-hernyók ellen. Ha a káposztanövényeken hernyókat pillantunk meg, öntözzük meg azokat erős szappanos vízzel. A víz elpárolog, a szappan pedig a levelén szárad, ettől pedig a hernyó nagy része elvész, vagy pedig tovább keres menedéket, a káposztának nem árt.

H I R D E T É S E K.

8826. sz. 1878.

(165—3.1)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy nagy-beckerekéi takaréki- és előlegegyület mint részvénytársaság végrehajlatának Neugroschl Mátyas nagy-beckerekéi lakos végrehajtást szenvedő elleni 4100 frt. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében bíperes Neugroschl Mátyas tulajdonához tartozó nagy-beckerekéi 1543. sz. tjkvben 8400 frtra becsült 1538. ossz.-szám hazra a becslési jegyzőkönyv összeirt tartozékainak az 1878. évi november 16-ik napján, délután 3 órakor mint első, és december 17-ik napján, délután 3 órakor, mint második határidőben, ezen e. f. kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók, kivéve végrehajlatot, ki bánatpénz és vételár lefizetés nélkül árverelhet, tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 840 frtot készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez lenni.

3-ször. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig: az első részt az árveréskor azonnal, a második részt ugyanazon naptól számítandó egy hónap alatt, az utolsó részletet az árveréstől számítandó 2 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 8% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíthatni.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy a részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítanak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesök végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Pejits György helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak, 1878. évi szeptember 28-ik napján tartott ülésében.

8560. sz. 1878. (168—3.1)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. tszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-kikindai kerületi realtanodai alap mint végrehajlató részére 545 frt tőke és jár. kielégítése végett Nemcevsz Koszta mellenczei lakos mint végrehajtást szenvedettől lefoglalt és Mellencze község 804. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. alatt foglalt 691. sz. a. ház, felbecsülve 400 frtra, + alatt és 100 frtra becsült szőlő, A II. és III. a. foglalt és 3510 frtra becsült külsőségből álló ingatlanokra nevezve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek Mellencze községhezánál leendő eszközése végett 1-ső határidőül 1878. évi nov. 21-ik napjának d. e. 10 órájára tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy a fennebb körülírt ingatlan javak ezen árverésnél azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsárának 10% bánatpénzül az árverésnél lenni.

A vételár két részletekben az első a bánatpénz beadásával azonnal, a második részlet 6% kamattal az árverés napjától számítandó két hónap múlva lefizetendő.

A többi árverési feltételek mindennap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határidőnapon azonban a kiküldött végrehajlatnál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre

Felölös szerkesztő: Balás Frigyes. Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckerekén. Mai számunkhoz egy melléklet van csatolva.

5968. sz. k. i. 1878. (159—3.3)

Az üresedésé jött tordai községi orvosi állomásnak választás utján leendő betöltésére a pályázat azonnal kiíratik, és a választás f. é. november 3-ik napjának d. e. 11 órájára ezentel kitűzetik.

Ezen állomással 1000 frtyi évi fizetés van egybe-

Szávits István helybeli ügyvéd ur mint kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykereseteiket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. bir. végrehajtó jelentéstétel terhe alatt kiküldetik.

Kelt a nagy-beckerekéi e. f. kir. tszék telekkönyvi osztályának 1878. szeptember 7-én tartott ülésében.

13991. sz. 1878. (164—1.1)

Árlejtési hirdetmény.

A partosi Berzava hid kiállítására az árlejtés ezennel elrendeltetvén, annak határnapjával folyó évi október 28-án reggeli 10 óraja tűzetik ki azzal, hogy az Torontálmegye alispáni hivatal irodájában fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 3940 ft. 80 kr. oszt. ért.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen verseny tárgyalására 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap az október 27-én délelőtti 12 óráig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadani.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árlejtés szamokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit az építési feltételeket és műszelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő hid-helyreállítás előméréte s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt N.-Beckereken, 1878. évi október 16-án.

Dániel János, alispán.

5851. sz. 1878. (162—3.1)

A basahidi községi jegyzői állomás a volt jegyzőnek lemondása következtében üresedésbe jöven, ezen állomásnak választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel kiíratik és a választás folyó évi november 10-ik napjának délelőtti 11 órájára kitűzetik.

Ezen állomással következő járandóságok vannak egybekötve és pedig, 600 forintnyi évi fizetés és szabad lakás, nemkülönben a magán iratok szerkesztéséért:

1. egy bizonyítvány 50 frt. 50 kr.

2. egy marhajárlatért: a) községieknek 5 " b) vidékieknek 10 " bélyeggel együtt.

3. egy kötvény 100 forintig 50 " 4. azon felül 1 " 5. egy „überlandialis“ földről szőlő 1 " 6. szerződés 2 " 7. urbariális földről 2 " 8. egy másolat egy haszonbérleti szerződés: a) helybelieknek 1 " b) vidékieknek 2 " egy végrendelet 2 " 9. 2 "

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak és a hivatalos magyar nyelven kívül, melynek írásban és szóban való tökéletes bírása szükségeltetik, a szerb nyelvet is bírják, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. §-a értelmében felszerelt folyamodványait fenti napig ezen szolgabírósnál nyújtsák be.

Kelt Török-Becsén, 1878. évi szeptember 25-én.

Urbán Andor, szolgabíró.

8405. sz. k. i. 1878. (167 3—1.)

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az e városi faskolából eladandó gyümölcsfák és diszbokrok f. évi október hó 18-tól kezdve, minden vasárnap és pénteken a városház előtt nyilvános árverés utján ugy szinte a városi plantáskertben minden időben eladatni fognak.

Kelt N.-Beckereken 1878. évi október 16-án.

Kulifay Lajos, polgármester.

5968. sz. k. i. 1878. (159—3.3)

Az üresedésé jött tordai községi orvosi állomásnak választás utján leendő betöltésére a pályázat azonnal kiíratik, és a választás f. é. november 3-ik napjának d. e. 11 órájára ezentel kitűzetik.

Ezen állomással 1000 frtyi évi fizetés van egybe-

kötve. A községi orvos a halottkémi teendőit végezni köteles levén neki minden halottszemléért o. é. 20 krnyi díj fizetetik.

Meghívotnak tehát mindazon orvostudorok, kik ezen orvosi állomásra pályázni szándékoznak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványait fenti választási napig ezen szolgabírósnál nyújtsák be.

Végezetre megjegyeztetik, hogy ezen állomással látogatási, illetve gyógykezelési díjak nincsenek egybekötve, és hogy a községi orvos házi gyógytárt tartani köteles, hogy a pályázóktól a magyar nyelven szó és írásbeli jártasság okvetlenül megkívántatik.

Kelt T.-Becsén, 1878. évi szeptember 28-án.

Urbán Andor, szolgabíró.

3670. sz. (157—3.3)

Pályázat. Szüregh községében a jegyzői állomás üresedésbe jöven, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. 83. §-a értelmében leendő választás utján betöltésére a határidő folyó évi október 31-én, délelőtti 9 órára, fenti község községhezánál tűzetik ki.

Ez állomással a magán felek irányában teljesítendő munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjon felül következő fizetés és illetmények járnak:

1. Évi fizetés készpénzben 560 frt.

2. Irnoki általány 200 frt.

3. Szabad lakás s hozzátartozó 800 □-öles kert használatával.

Felhivatnak mindazon pályázni szándékozók, kik a fent tisztelt törvényezikk 74. §-ában előirt jegyzői szigorlatot Torontálmegye szakkbizottsága előtt letettek s a hivatalos nyelven kívül a szerb nyelvet is bírják, miszerint közzé kellőleg felszerelt folyamodványait a fent kitűt határidőt megelőző napig alulirt szolgabíróshozhgy nyújtsák be.

Török-Kanizsa, 1878. évi szeptember 24-én.

Tallian, szolgabíró.

5689. sz. 1878. (163—3.2)

Torontál megye Perlasz város körorvosi állomása üresedésbe jöven, ezen állomás betöltésére a pályázat ezennel kiíratik azzal, hogy ezen állomással következő járandóságok összekötve vannak: az egyes látogatásért a községi képviselő testület határozatával megállapított díjakon s szabad lakáson kívül Torontálmegye 1877. évi november 20-án tartott rendkívüli bizottsági gyűlésének 426. sz. a. kelt határozata értelmében a rendes fizetés 800 forintból áll.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig, alulirotnál nyújtsák be.

Ezen körorvosi állomás betöltése választás utján 1878. évi október 31-ik napján délelőtti 10 órakor Perlasz város községhezánál 1876. évi 14. t. cz. 43. és 144-ik §-aihoz képest eszközöltetni fog.

Kelt antalfalvai szolgabírósnál 1878. évi 11-én.

Sztojanovits Vazul, szolgabíró.

4396. sz. k. i. (166—3.1)

Pályázat. Az üresedésben levő nagy-jécsai községi orvos állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiíratik azzal, hogy a pályázatra jogosultak és szándékozók felhivatnak, miszerint folyamodványait kellő okmányokkal felszerelve, folyó év november hó 18-ig ezen szolgabírósnak benyújtsák, a mely napon d. e. 10 órakor a választás N.-Jécsán fog megtartatni.

Ezen állomással 500 frt évi fizetés és a községi alapszabályokban kikötött díjak vannak összekötve.

Kelt Csenejen, 1878. évi október 15-én.

Dellimánics János, szolgabíró.

7005. sz. (158—3.3)

Csődhirletmény. A nagy-beckerekéi kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Radivojevit Bogdan tör.-becsei megjelölt kereskedő ellen, annak saját kérelme folytán csőd rendeltetvén, hitelezői összejövételére 1878. évi november 21., 22. és 23-ik napja tűzetik ki határidőül; ideiglenes tömeggondnoknak Istvanfi István török-becsei kir. közjegyző, perügyelőnek pedig Dr. Györgyevits Milos nagy-beckerekéi ügyvéd neveztetvén ki.

Felszólítatnak tehát mindazok, kik a fentebbi csőd-tömegből bármely jogzimmal valamit követelnek, hogy keresetüket a szükséges okmányokkal és bizonyítványokkal gyámolítva, a fent kitűzött határidőre ezen kir. törvényszéknél annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott kereseteiknek többé hely nem fog adni.

Együttal a hitelezők arról is értesítetnek, hogy ezen csődnytás a helyi kir. törvényszék fenylő osztályának hivatalból leendő nyomozás végett bejelentett.

Kelt a nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszéknél 1878. évi szeptember 20-án.

Várady Mihály, kir. tszéki elnök.